

UCHWAŁA NR XXVII/225/2020

Rady Gminy Górowo Iławeckie
z dnia 18 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) Rada Gminy Górowo Iławeckie uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Górowo Iławeckie na rok 2021” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizatorami programu są:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- 2) W realizacji Gminnego Programu mogą uczestniczyć: służba zdrowia, policja, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe i inne.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Przewodnicząca Rady Gminy
Danuta Szawara

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W GMINIE GÓROWO IŁAWECKIE
na 2021 rok

Po latach funkcjonowania znowelizowanej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i realizowania kolejnych programów profilaktyki nasilił się kolejny problem tj. zjawisko przemocy w rodzinie. W obecnej dobie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać, osobom, rodzinom z problemem alkoholowym a szczególnie dzieciom z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzenia wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne "podpieranie się" substancjami uzależniającymi. Uczyć umiejętności mówienia "nie" w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Alkoholizm, narkomania czy nikotynizm to choroba, która rozwija się latami, niespostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym. Żyją one w stresie, co staje się przyczyną wystąpienia u nich zaburzeń związanych z przystosowaniem określonych mianem współuzależnienia.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych są zadaniem własnym gminy.

Podstawą prawną tworzenia Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz jego realizacji przez organ gminy jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2019 r. poz. 2277).

Gminny Program określa zadania z zakresu profilaktyki i pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz działania profilaktyczne i edukacyjno-wychowawcze skierowane do dzieci i młodzieży, koncentrując się na trzech podstawowych obszarach: szkole, rodzinie i społeczności lokalnej. Stanowi on również podstawę do działań zmierzających do przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu

społeczno -ekonomicznych następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności instytucji podejmujących takie działania.

Celem Gminnego Programu jest tworzenie spójnego systemu Profilaktycznego i naprawczego zmierzającego do ograniczenia rozmiaru szkód zdrowotnych i społecznych związanych z nadmiernym spożyciem alkoholu i innych używek oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych w społeczności lokalnej, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

Zadania ujęte w programie są inicjonowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołaną przez Wójta Gminy w drodze zarządzenia.

ZADANIA PROGRAMU

I. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych wśród dzieci i młodzieży, a w szczególności:

1. Realizacja na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych.
2. Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej na terenie gminy w szczególności dla dzieci i młodzieży przez organizowanie spotkań, pogadanek, imprez artystycznych o tematyce profilaktycznej.
3. Dofinansowanie letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży; wycieczki, ognisko, zawody sportowe, kolonie, obozy itp.
4. Organizacja czasu wolnego oraz działania wychowawczo-terapeutyczne łagodzące skutki funkcjonowania w rodzinie z problemem alkoholowym.
5. Organizowanie doraźnych form pomocy finansowej i materialnej dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych i zagrożonych patologią społeczną.
6. Włączenie zagadnień wychowania w trzeźwości do programów wychowawczych szkół.
7. Korzystanie z ofert profilaktycznych teatrów. Jest to jedna ze skutecznych metod zapobiegania alkoholizmowi, przemocy oraz innych zjawisk patologicznych.
8. Dofinansowanie do organizacji zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym zajęć sportowo-rekreacyjnych min. kół zainteresowań i świetlic środowiskowych.
9. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież skierowanych do grup rówieśniczych np. (gazetki, dyskusje z udziałem psychologa itp.).
10. Umożliwienie młodzieży dostępu do wiedzy fachowej z zakresu uzależnień np. (zakup czasopism, książek, kaset video, materiałów edukacyjnych).

II. Współpraca i wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z bibliotekami szkolnymi i publicznymi na rzecz stale dostępnej literatury z zakresu wiedzy o problemach uzależnień.
2. Współpraca z Kościołem w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Współorganizowanie z udziałem dzieci i młodzieży różnych form zajęć rekreacyjno-sportowych.
3. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Bartoszycach w celu przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, przeciwdziałania sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym, przeciwdziałania negatywnym skutkom używania substancji odurzających poprzez zakup materiałów edukacyjnych, informacyjnych, profilaktycznych oraz sprzętu niezbędnego do realizacji zadań przez jednostkę Policji.
4. Pomoc w działalności kuratorów sądowych wykonujących nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.
5. Udzielenie wsparcia grupom anonimowych alkoholików w przypadku podjęcia przez nich działalności na terenie gminy.
6. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Bartoszycach w zakresie dotyczącym pomocy w zatrudnieniu osób leczących się z zespołem uzależnienia od alkoholu.
7. Pozyskiwanie wolontariuszy do pomocy w realizacji gminnego programu.
8. Współpraca z innymi instytucjami nie wymienionymi w programie zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

III. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Przestrzeganie wprowadzonych uchwałą Rady Gminy zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży alkoholu.
2. Opiniowanie wniosków przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałą Rady Gminy, osobom zwracającym się o wydanie zezwolenia.
3. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi przez upoważnionych przez Wójta Gminy członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Podejmowanie działań interwencyjnych wobec podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych oraz łamiących zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencję oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.
5. Przeprowadzanie kontroli w zakresie:

- zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z ważnym zezwoleniem,
- przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- przestrzeganie warunków ustawy i zasad sprzedaży określonych w uchwałach Rady Gminy Górowo Iławeckie,
- przeprowadzenie wyrywkowej kontroli prawdziwości składanych oświadczeń o wysokości obrotu napojami alkoholowymi przez pracownika Urzędy Gminy,
- stałe analizowanie wyników kontroli i interwencji policji wobec łamania przepisów ustawy,
- występowanie z wnioskiem o cofnięcie wydanego zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

IV. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Prowadzenie rozmów motywujących, mających na celu zobowiązanie osób uzależnionych do poddania się leczeniu odwykowemu.
2. Kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu jeżeli osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania, uzasadnione jest skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych (psycholog i psychiatra), w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia.
3. Pokrycie kosztów biegłych sądowych (psycholog, psychiatra) powołanych do wydawania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
4. Rozpatrywanie wniosków dotyczących osób nadmiernie pijących alkohol i kierowanie ich po przeprowadzeniu rozmowy do odpowiednich instytucji.
5. Prowadzenie profilaktyki informacyjnej dotyczącej miejsc pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz ofiar przemocy w rodzinie.
6. Współpraca z instytucjami na szczeblu powiatowym w sprawie wspólnego wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym.
7. Finansowanie szkoleń: członkom gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracownikom Ośrodka Pomocy Społecznej, nauczycielom w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
8. Współpraca członków gkrpa z pracownikiem socjalnym, dzielnicowym policji w interwencjach domowych w sytuacjach przemocy w rodzinie z wykorzystaniem procedury i dokumentacji "Niebieskiej Karty".
9. Udzielenie wszelkiej pomocy materialnej po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego, dzieciom z rodzin dotkniętych uzależnieniem jednego z rodziców lub obojga.
10. Udział w ogólnopolskich akcjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, mających na celu zaprzestanie sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim i nietrzeźwym, akcjach „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

11. Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: sądem, prokuraturą, policją.
12. Organizowanie lokalnych narad seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.

V. Zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Fundamentalną rolę w pomocy rodzinom z problemem alkoholowym ma do spełnienia gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych. Jest ona organem podejmującym czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, co oznacza, że kontaktuje się z osobami nadużywającymi alkoholu i uzależnionymi które jednocześnie mogą być sprawcami przemocy oraz z członkami ich rodzin (ofiarami przemocy).

1. Członkom Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach lub kontrolach przysługuje dieta.
2. Dieta przysługuje za każdy dzień, w którym członek komisji brał udział w posiedzeniu lub kontroli.
3. Ustala się dietę w wysokości 100,00 zł.
4. Podstawę wypłacenia diety stanowi podpis członka komisji na liście obecności.
5. Wydatki z tytułu diet realizowane są z budżetu gminy.

Preliminarz wydatków na realizację zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok.

Planowane przychody z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych: 18.000 PLN

Rozdział środków:

Wydatki w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85154 – przeciwdziałania alkoholizmowi.

Kierunki działań:	Planowane nakłady:
I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	
1. Prowadzenie działań motywacyjnych w stosunku do osób nadużywających alkoholu w celu podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego. 2. Udzielanie informacji zainteresowanym na temat funkcjonowania poradni odwykowych oraz działalności grup wsparcia dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin. 3. Opłacanie kosztów wydania opinii przez biegłego psychiatrę i psychologa orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	6.500 zł

4. Wnioskowanie przez komisję do Sądu o skierowanie na leczenie odwykowe.	
II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	
1. Działalność świetlic środowiskowych z programem socjoterapeutycznym. 2. Wsparcie wiejskich świetlic na terenie gminy w organizowaniu imprez środowiskowych dla dzieci i dorosłych oraz pomoc w zakupie podstawowego wyposażenia (gry i art. sportowe). 3. Dofinansowanie zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.	6.500 zł
III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.	
1. W porozumieniu z nauczycielami odpowiedzialnymi za profilaktykę zdrowotną w szkołach uwzględnić w programach nauczania wiedzę o szkodliwości picia alkoholu. 2. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach dla różnych grup wiekowych. 3. Wspieranie i organizowanie lokalnych imprez rozrywkowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w różnych miejscowościach na terenie gminy, mających wyraźne odniesienie profilaktyczne i promujące zdrowy styl życia. 4. Dofinansowanie innych alternatywnych sposobów działalności na rzecz profilaktyki i promocji zabawy bez używek np. edukacyjno-profilaktyczne spektakle teatralne. 5. Włączenie się w ogólnopolskie kampanie dotyczące profilaktyki uzależnień np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. 6. Rozpowszechnianie w prasie lokalnej informacji o realizacji poszczególnych zadań niniejszego programu, o działaniu punktu, świetlic, grup samopomocowych, organizowanych imprezach sportowych i rekreacyjnych. 7. Zakup i dystrybucja materiałów informatyczno-edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień, literatury. 8. Szkolenia nauczycieli, członków GK ds. RPA przygotowujące do realizacji programów profilaktycznych.	1.500 zł
IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	
1. Udzielanie wsparcia ruchom samopomocowym. 2. Udzielanie pomocy merytorycznej i organizacyjnej instytucjom i organizacjom z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zwłaszcza tym, które zajmują się pracą z dziećmi i młodzieżą. 3. Współdziałanie z istniejącymi na terenie gminy stowarzyszeniami w realizacji działań na rzecz społeczności lokalnej np. Dni Rodziny, Dzień Dziecka.	1.500 zł
V. Diety członków komisji.	2.000 zł

Realizacja programu wymaga ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na terenie gminy oraz całym społeczeństwem lokalnym.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest otwarty na modyfikacje i nowe propozycje na każdym etapie jego realizacji.